

**A FIZETÉSI KÁRTYA ÜZLETÁG
MAGYARORSZÁGON**

(2002. év)

**Készítette: Pénzforgalmi emissziószabályozási és szervezési főosztály
Keszy-Harmath Zoltánné**

Bevezetés

Bankkártyák számának alakulása

- Az elmúlt három év során fokozatosan lassuló mértékben emelkedett a pénzintézetek által kibocsátott kártyák száma, 2002. végén 5,7 millió volt (12%-kal több, mint a megelőző év végén). Az üzemanyag társaságok által kibocsátott benzinkártyákkal együtt, a fizetési kártyák darabszáma meghaladta a hat milliót.
- A 23 hitelintézet mellett az elmúlt évben kezdte el kártyakibocsátói tevékenységét egy pénzügyi vállalkozás, az American Express Magyarországi Pénzügyi Szolgáltató Rt. Jelenléte hiányt pótol a hazai piacon, ugyanis mind a londoni kibocsátású Amex kártyák forgalmazása, mind pedig a K&H érdekeltsége az Amex kártyák kibocsátásában és elfogadásában, az elmúlt év során megszűnt.
- A bankkártyák túlnyomó többsége, 89%-a betéti kártya, amely 2%-kal csökkent egy év alatt. Egyre több pénzügyi intézmény bocsát ki hitel és terhelési kártyákat, (American Express, CIB, Citibank, Credigen, Cetelem, HVB, Inter-Európa, K&H, MKB, Postabank, Raiffeisen, Volksbank és az OTP, bár ez utóbbi nem klasszikus hitelkártya).

Bankkártya elfogadói hálózatok

- Az ATM-ek száma 8%-kal nőtt egy év alatt (2 742 db). Nagyobb arányú a növekedés (11%) a bankfiókokban és postahivatalokban üzemelő készpénzfelvételi POS-ok tekintetében, számuk 8 968 volt az év végén.
- A kártyát elfogadó kereskedelmi egységek száma stagnál. A 23 109 POS berendezés - 14 kivételével - "0" floor limittel működik, azaz minden egyes művelet engedélyhez kötött.

A bankkártyákkal lebonyolított forgalom

Elfogadói forgalom

- A hazai és külföldi kibocsátású kártyákkal, 152 millió művelet során, 3 555 milliárd forint értékű forgalmat bonyolítottak le hazánkban. A tételek száma 22%-kal, az érték 27%-kal növekedett a megelőző évhez képest.
- A készpénzfelvételi forgalom 3 113 milliárd forint, a vásárlások értéke pedig 442 milliárd forint volt az elmúlt év során.
- Száz műveletből 63 ATM-en keresztüli készpénzfelvétel, 5 alkalommal bankfióki vagy postai POS berendezésen vettek fel készpénzt, és 29 alkalommal használták a kártyákat áru és szolgáltatás ellenértékének a kifizetésére. A maradék 3 művelet ATM-en keresztüli mobil telefon feltöltés volt.

Kibocsátói forgalom

- A magyar kibocsátású kártyákkal itthon és külföldön lebonyolított műveletek tételszáma 142 millió volt az elmúlt év során, értéke pedig 3 395 milliárd forint. A növekedés a megelőző évhez képest tételszámban 18%, összegét tekintve 25% volt.

Nem banki kibocsátású kártyák

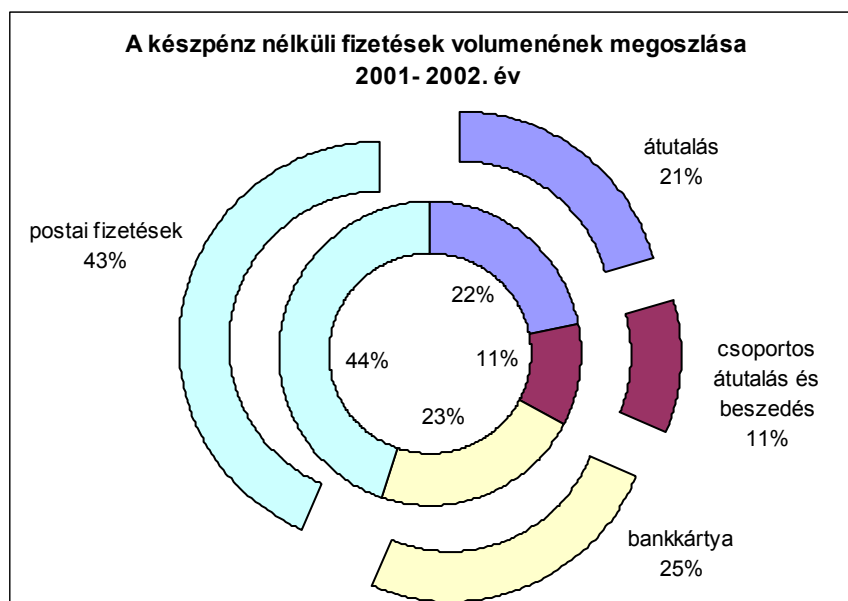
- Változatlanul hét üzemanyag társaság bocsát ki kártyákat. A 399 ezer benzinkártyával 151 milliárd forint értékben vásároltak üzemanyagot itthon és külföldön. A megelőző évhez képest gyakorlatilag nincs változás, sem a kártyák darabszámát, sem pedig a velük lebonyolított forgalmat illetően.

I. A bankkártya üzletág általános elemzése

1. A bankkártyák helye és szerepe a készpénz nélküli fizetési forgalomban

Habár hazánkban a készpénz továbbra is fontos szerepet játszik a lakossági fizetési forgalomban, a tradicionálisan népszerű postai készpénz-átutalási megbízások (postai csekk) mellett egyre fontosabb szerephez jutnak az olyan készpénz nélküli fizetési módok, mint a bankszámlákról történő egyszerű és csoportos átutalások és beszedések, valamint a bankkártya. Ugyanakkor megjelentek már, bár részarányuk még elhanyagolható, a mobiltelefonon és interneten keresztül adott fizetési megbízások is.

Az elmúlt év során összesen 562 millió műveletet hajtottak végre készpénz használata nélkül, amely 24%-kal haladja meg a megelőző év forgalmát. Ezen belül az egyes fizetési módok megoszlását mutatja a következő ábra, az elmúlt két év távlatában¹.

Az ábrán jól látható, hogy míg a postai fizetések és egyszerű átutalások aránya nagyon kis mértékben ugyan, de csökkent, a csoportos átutalás és beszedés változatlan maradt, a bankkártyák használata viszont 2%-kal nőtt a megelőző évhez képest, és jelenleg a fizetések számának egynegyedét teszi ki. Ez utóbbi részarány 71%-a azonban még mindig készpénzfelvétel, tehát a kártya a bankszámlán lévő pénzhez való hozzájutás eszköze, maga a fizetés azonban már nem készpénz nélküli.

A bankkártya, a csoportos átutalások és postai befizetések általában a viszonylag kis összegű, nagy tömegű fizetések lebonyolításakor használt fizetési módok (pl. lakás

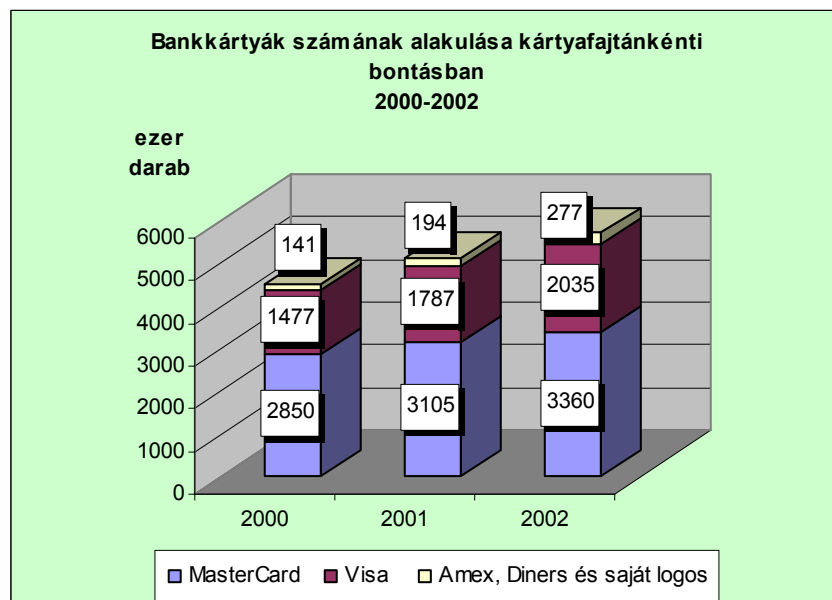
¹ Ebben az anyagban a 2001. és 2002. év adatait összehasonlító kördiagramokban mindig a belső kör jelzi a 2001-es év, a külső pedig a 2002-es év adatait.

rezi, mindennapi kiadások), míg a nagyobb összegű kiadások rendezése átutalással történik.

2. A bankkártyák jellemzői és számuk alakulása

Hazánkban az elmúlt év végén 5,7 millió bankkártya volt forgalomban, amely 12%-kal több, mint a megelőző évben volt. Ez azt jelenti továbbá, hogy számuk évről évre nő ugyan, de a növekedés üteme átlag 2%-kal csökken évente. Még tovább vizsgálva elmondható, hogy a kártyát jellemzően használó 15-64 év közötti korosztályt (a KSH 2001-es felmérése szerint számuk 6,9 millió) tekintve szözből 82 fő rendelkezik bankkártyával, feltételezve, hogy mindenkinek csak egy kártyája van.

A bankkártyák számának alakulását mutatja a következő diagram, kártyafajtánkénti bontásban², az elmúlt három év távlatában.

A forgalomban lévő kártyák túlnyomó többsége, 89%-a (5 025 ezer darab) még mindig debit³ (terhelési) kártya, ez az arány azonban már 2%-kal kevesebb, mint a megelőző év végén volt. Ez azt mutatja, hogy nem csak abszolút értékben nőtt (43%-kal) a fennmaradó részt (647 ezer darab) kitevő credit⁴ (hitel) és charge⁵ (terhelési)

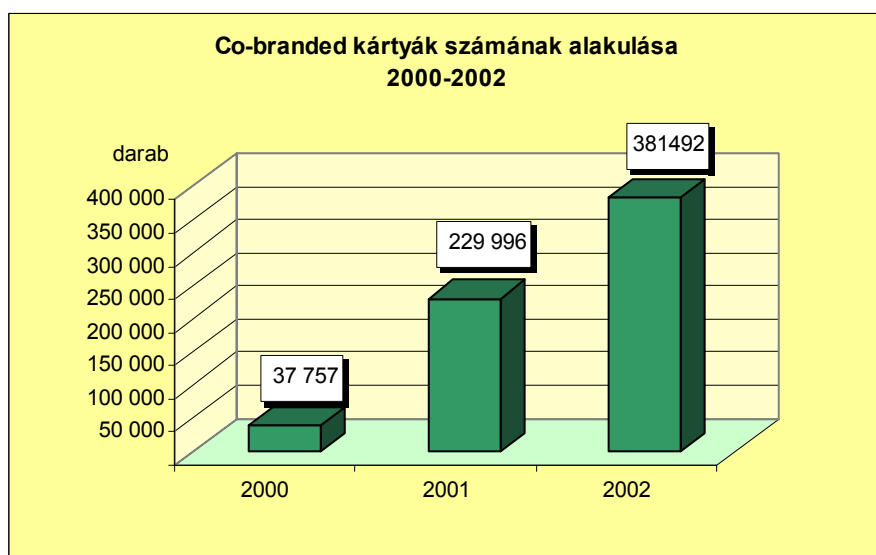
² Az Europay nemzetközi kártyatársaság neve MasterCard-ra változott, a szöveges elemzésben ennek megfelelően használjuk a nevet, az anyag mellékletét képező táblázatokban még Europay szerepel.

³ debit kártya = betéti kártya: bankszámlához kapcsolódó, készpénzfelvételre és vásárlásra (általában) egyaránt alkalmas fizetési kártya. A kártya birtokosa kizárólag számlaegyenlege erejéig vehet fel készpénzt, illetve költhet, és minden egyes művelet összegével automatikusan megterhelik bankszámláját.

⁴ credit kártya = hitel kártya: a kártyabirtokos és a bank közötti szerződésben előre meghatározott összegű hitelkerethez kapcsolódó kártya, amellyel az ügyfél kerete erejéig vehet fel készpénzt, illetve vásárolhat. Hónap végén, a kártya birtokosa dönti el, hogy a tranzakciókat tételesen tartalmazó bankkértesítőben meghatározott határidőig teljes egészében kifizeti tartozását vagy csak a szerződésében meghatározott mértékig. A fizetési határidő előtt tartozása kamatmentes, a határidő után fennmaradó kiegyenlített összegre azonban kamatot kell fizetnie. Nem vonatkozik a kamatmentesség a készpénzfelvételi műveletekre, ezek ugyanis a tranzakció keltétől kamatoznak.

kártyák darabszáma, hanem az össz kártyaszámon belüli részarányuk is emelkedett. A 642 ezer darab hitelkártya fele azonban csak a bankszámla hitelhez való hozzáférés eszköze, vásárlás esetén nem kapcsolódik a használatához kamatmentes hitelperiódus, azaz nem a szó klasszikus értelmében vett hitelkártya.

A kereskedőkkel együtt kibocsátott, úgynevezett co-branded kártyák aránya az elmúlt év végén közel 7%-ra emelkedett, amely 2%-kal több, mint 2001-ben volt. Az elmúlt három év adatait mutatja a következő ábra:

A kifejezetten üzleti jellegű kiadások fedezésére kibocsátott business kártyák száma továbbra sem jelentős, 148 ezer volt az elmúlt év végén, amely nem éri el az össz kártyaszám 3%-át sem. A magyarázat valószínűleg az, hogy egyéb, főleg arany és ezüst kártyákat is használnak üzleti célokra.

Bár számuk egyelőre elenyésző, mindössze 22 ezer, megjelentek a kizárólag internetes fizetések teljesítésére használható, úgynevezett virtuális bankkártyák is.

3. Készpénzfelvételi lehetőségek és kereskedelmi elfogadó helyek

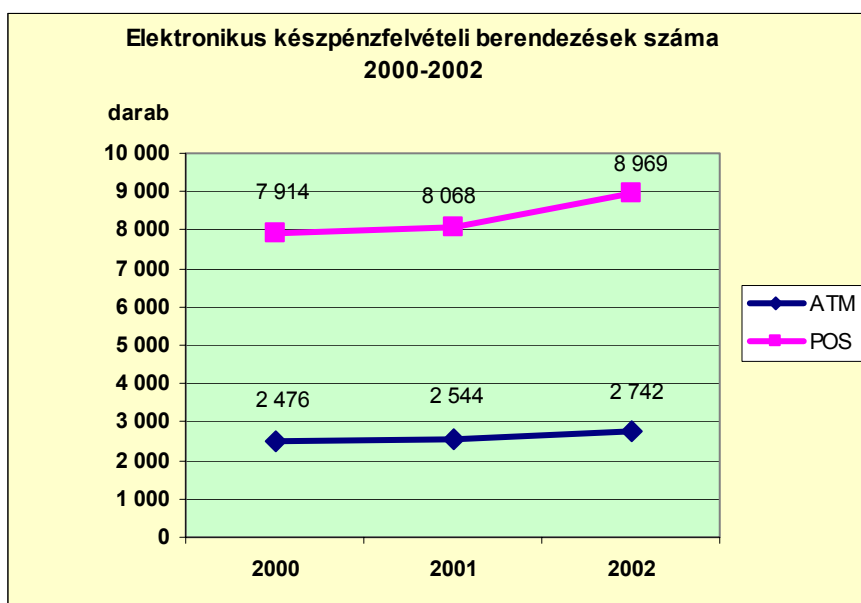
3.1. Készpénzfelvételi lehetőségek bankkártyákkal

A bankkártyával történő készpénzhez jutást részben az éjjel nappali hozzáférést biztosító ATM berendezések teszik lehetővé, részben pedig a bankfiókokban és a postahivatalokban felszerelt POS berendezések, amelyek nyitvatartási időben állnak az ügyfelek rendelkezésére. Az elmúlt évek során mindössze pár százalékos növekedés tapasztalható az ATM-ek számát illetően, amely arra enged következtetni, hogy földrajzilag azok a helyek, ahol gazdaságosan üzemeltethetők ezek a

⁵ charge kártya - terhelési kártya: abban különbözik a hitel kártyától, hogy nem feltétlen állapítanak meg hitelkeretet (de elképzelhető), és hó végén a teljes tartozását ki kell egyenlíteni a kártyabirtokosnak.

berendezések, már telítődtek. A gazdaságosnál kisebb forgalmat lebonyolító településeken, a postahivatalokban és bankfiókokban felszerelt POS terminálok biztosítják az elektronikus készpénzfelvétel lehetőségét. Ezek száma, elsősorban a Magyar Posta informatikai fejlesztéseinek és bővítéseinek⁶ köszönhetően, jelentősen nőtt az elmúlt év során.

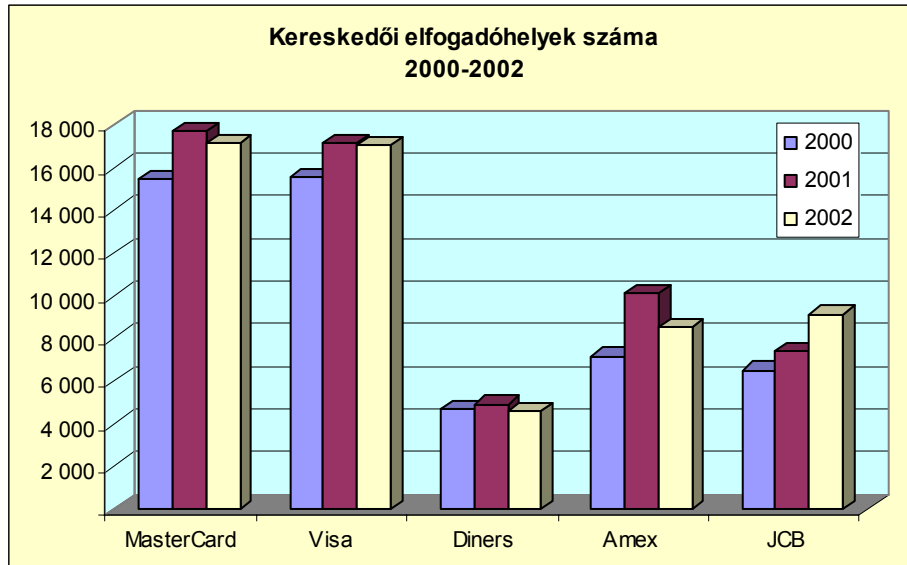
A következő ábra az ATM-ek és készpénzfelvételi POS berendezések számának alakulását mutatja az elmúlt három év távlatában:

3.2. Fizetési lehetőségek bankkártyákkal

A hazai kölcsönös kártyaelfogadás a Visa és MasterCard nemzetközi védjegyen alapul. E két kártya elfogadói köre nagyjából megegyezik, ezen kívül használhatók még fizetésre az Amex, Diners és JCB védjeggyel ellátott kártyák is. A nemzetközi védjegy nélküli bankkártyák kizárólag a kibocsátó intézmény kereskedői hálózatában használhatók. A kereskedői elfogadói hálózat kártyafajtánkénti megoszlását mutatja a következő ábra, az elmúlt három év távlatában:

⁶ Az IPH (Integrált Postahálózat) program keretében a kiemelt postahivatalok minden ablakánál biztosítják a kártyával történő, elektronikus készpénzfelvétel lehetőségét.

Mint látható, mindössze két esetben van, nem túl jelentős változás. Az Amex kártyák elfogadói körét jelenleg veszi át a korábbi elfogadó banktól az American Express Magyarország Pénzügyi Szolgáltató Rt., ennek az átmeneti állapotnak tulajdonítható a kis mértékű csökkenés. A JCB kártyák elfogadói hálózata, mint az ábrán is látható, évről évre fokozatosan emelkedik, igazodva az e kártyák elfogadására jogosult bank kereskedői hálózatának bővüléséhez.

A fizikai elfogadóhelyek mellett a múlt évben először gyűjtöttünk adatokat az úgynevezett virtuális elfogadó helyekről, nevezetesen a postai, telefoni megrendeléseket fogadó hazai kereskedők számáról, valamint az interneten keresztül vásárlási lehetőségekről. Három bank köt szerződést kereskedőkkel postán és telefonon keresztül megrendelt áruk ellenértékének bankkártyákkal történő kifizetésére, ugyancsak három rendelkezik internetes kereskedői elfogadóhelyekkel. Ezek védjegyenkénti megoszlását mutatja a következő táblázat:

védjegy	telefoni/postai megrendelések	internetes elfogadás
MasterCard	386	254
Visa	386	254
Amex	217	8
JCB	217	8

A kereskedői pénztárakban összesen 23 109 POS berendezés biztosítja az elektronikus kártyaelfogadást, ebből mindössze 14 működik "0" floor limittel. Ez azt jelenti, hogy majdnem minden berendezésen minden egyes művelet engedélyhez kötött, amely növeli a kártyahasználat biztonságát. Elenyésző azoknak a berendezéseknek a száma, ahol csak bizonyos összeghatár felett köteles a kereskedő engedélyeztetni a tranzakciót, ellenkező esetben ugyanis nem feltétlenül jut a pénzéhez.

Arra az esetre, ha technikai okok miatt nem működne a POS berendezés, háttér-megoldásként 4 599 imprinter (kézi lehúzó) teszi lehetővé a bankkártyás fizetést. Azokon a kis forgalmú elfogadóhelyeken, ahol nem gazdaságos az elektronikus

berendezések telepítése és üzemeltetése, szintén imprinter biztosítja a kártyaelfogadást, ezek száma 1 006 darab volt az elmúlt év végén, ennek 72%-a "0" floor limittel működik.

4. A bankkártyákkal lebonyolított forgalom

4.1. A hazai bankkártya forgalom (elfogadói forgalom)

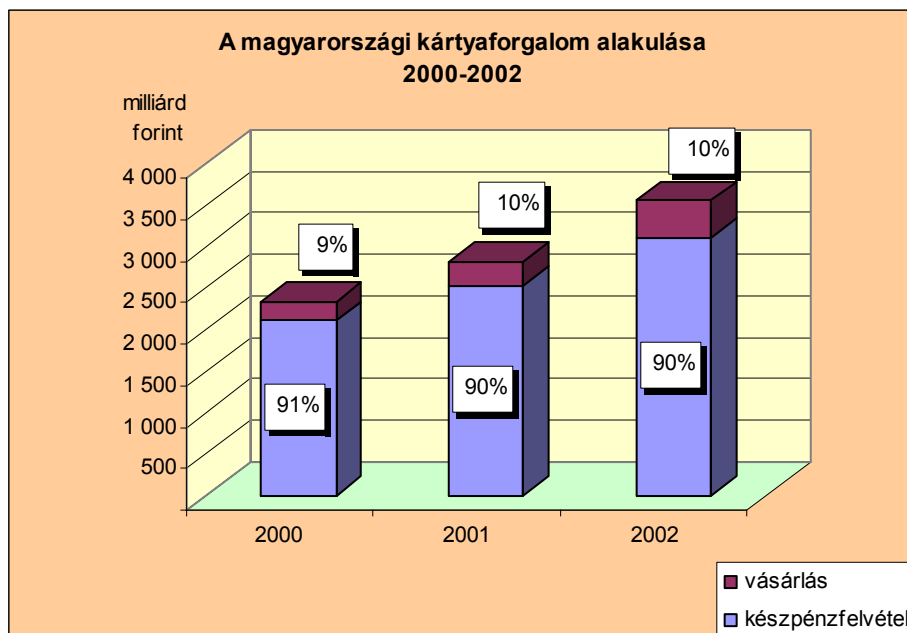
A hazai bankkártya forgalom⁷ részben a hazai kibocsátású kártyákkal belföldön, részben pedig a külföldi kibocsátásúakkal hazánkban lebonyolított készpénzfelvételi és vásárlási műveletekből tevődik össze. Ezek összesen 152 millió darabot tettek ki az elmúlt év során, amely értékben 3 555 milliárd forintot jelent. A növekedés üteme a megelőző évhez képest a műveletek darabszámát tekintve 22%, értékben pedig 27%. Ezen belül 52%-kal nőttek a vásárlási tranzakciók, ennél jóval szerényebb mértékben, mindössze 11%-kal a készpénzfelvevételek. Az előzőekből következő pozitív változás, hogy tovább csökkent a készpénzfelvevételek számának aránya, míg 2001-ben százból 74, tavaly csak 68⁸ alkalommal használták kártyáikat az ügyfelek készpénz felvételére. A fokozatos eltolódás a bankkártyák valódi készpénzkipótló módon történő használata felé részben annak tulajdonítható, hogy a fogyasztóvédelmi jogszabályi változások⁹ növelik a kártyabirtokosok bizalmát a fizetőeszköz iránt, részben pedig a bankok felvilágosító munkájának, a kártyahasználat biztonságát növelő szolgáltatásainak (a műveleteket követő SMS értesítések), és a rendszeresen ismétlődő, a bankkártyás fizetésekhez kapcsolódó akcióknak és nyeremény játékoknak.

A következő ábra a hazai kártyaforgalom értékének alakulását mutatja az elmúlt három évben, amelyből látható, hogy a vásárlási forgalom értékének arányváltozása nem tükrözi a darabszámnál tapasztaltakat. Ez abból adódik, hogy egy művelet átlagos értéke az infláció ellenére csökkent, 9 210 forintról 9 032 forintra, vagyis a kártyákat nem csak egy-egy nagyobb összegű kiadás rendezésére, hanem a valóban mindennapi szükségletek fedezésére kezdik használni az ügyfelek.

⁷ A hazai bankkártya forgalmat elemezhetjük a kibocsátói üzletág adatait figyelembe véve, vagyis a kibocsátó bankok saját kártyáival belföldön lebonyolított forgalomhoz hozzáadva a külföldiek magyarországi kártyahasználatát; vagy elemezhetjük az elfogadói üzletág adatai alapján, amely az elfogadó bankok saját elfogadói hálózatában lebonyolított forgalmat összesíti. Mivel a két adat között - az átfutó tételek miatt - értékben 1%-os, darabszámban pedig 4%-os - eltérés van megjegyezzük, hogy ebben a pontban az elemzésnél az elfogadói forgalmat vettük alapul, amely a jelzett mértékben nagyobb, mint a kibocsátói adatok alapján összesített szám.

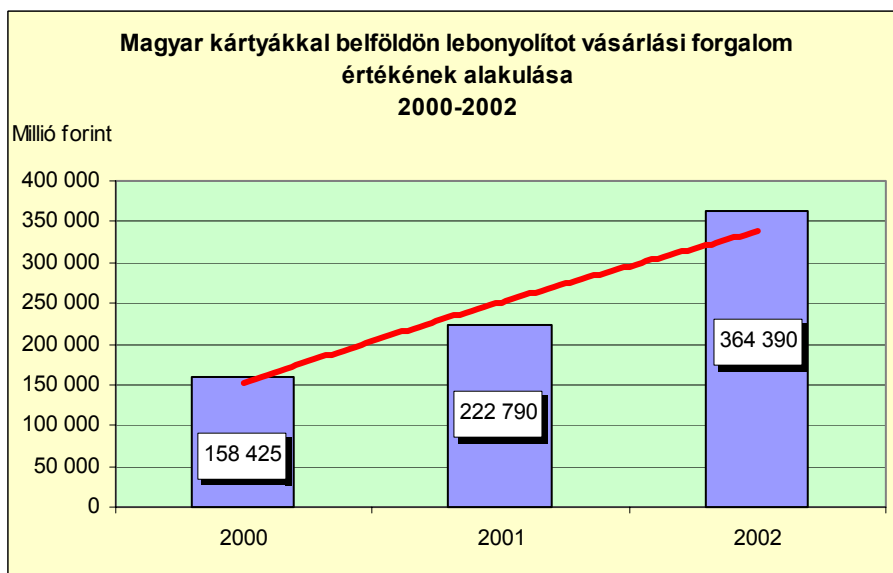
⁸ Amennyiben csak a hazai kibocsátású kártyákkal belföldön lebonyolított forgalmat nézzük 69 ez az arány; ha a külföldiek magyarországi kártyahasználatát is beszámítjuk, akkor 68

⁹ A kártyák elvesztésének, ellopásának bejelentését követően bekövetkezett kárt 1999. december 1-től a kibocsátó bank viseli, feltéve, hogy nem bizonyítható a kártyabirtokos szándékos vagy súlyos gondatlansága. 2002. december 1-től a bejelentés megtételét megelőzően bekövetkezett kárt is legfeljebb negyvenöt ezer forintig viseli a kártyabirtokos, hacsak az nem az ő szándékos, vagy súlyosan gondatlan magatartása miatt következett be.

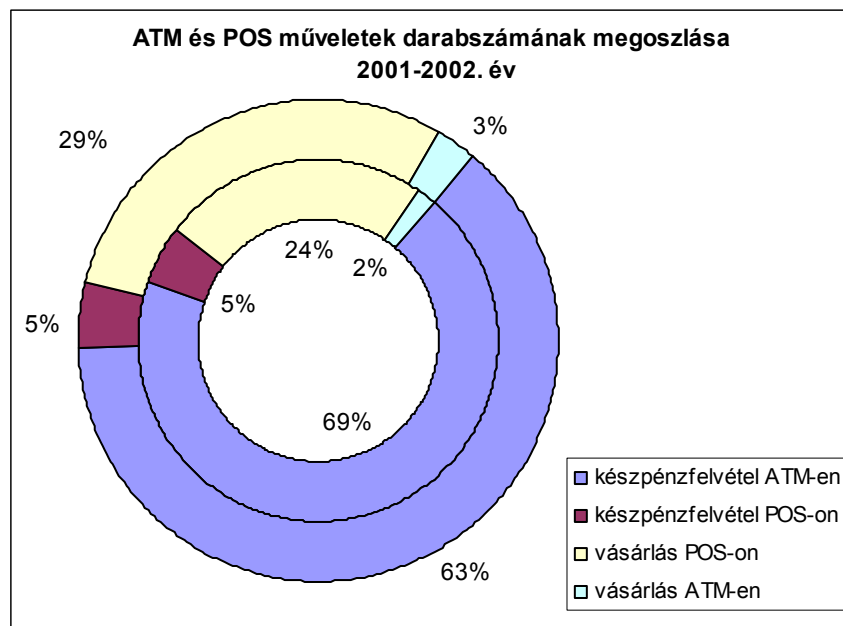

Bár az arányokban nem tükröződik, a vásárlási forgalom értéke látványosan nőtt az elmúlt három év távlatában (442 milliárd volt elmúlt évben), és ez elsősorban a hazai kártyabirtokosok kártyahasználati szokásainak változásából ered, hiszen az elfogadói forgalom értékének 95%-a magyar kibocsátású kártyákkal lebonyolított műveletekből adódik.

A következő ábra jól mutatja ezt a növekedést.

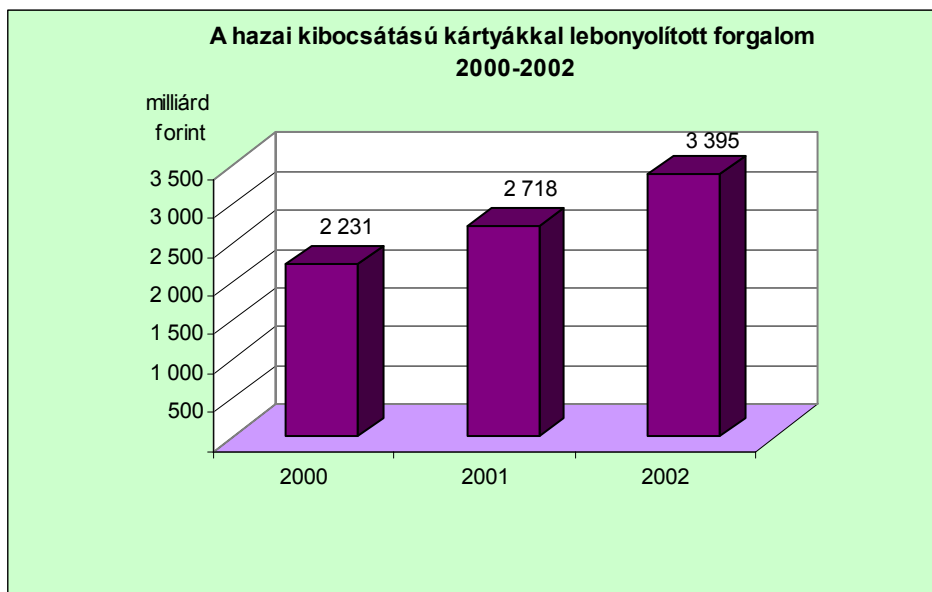
A teljes hazai elfogadói forgalomnak, vagyis a magyar és külföldi kibocsátású kártyákkal országhatáron belül lebonyolított készpénzfelvételi és vásárlási műveleteknek 99,8%-a elektronikus környezetben bonyolódott le. Ennek megoszlását és változását a megelőző évhez képest mutatja a következő ábra.

A POS-on keresztül lebonyolított készpénzfelvételek a Magyar Postán és a bankok fiókjaiban lebonyolított műveleteket, valamint a Magyar Államkincstárnál történő értékpapír "vásárlásokat" (ezek az ügyfél szempontjából készpénzfelvételnek számítanak, és díjfizetéssel járnak) foglalják magukban. Az ATM-en keresztüli vásárlások a mobil telefon feltöltéseket jelentik.

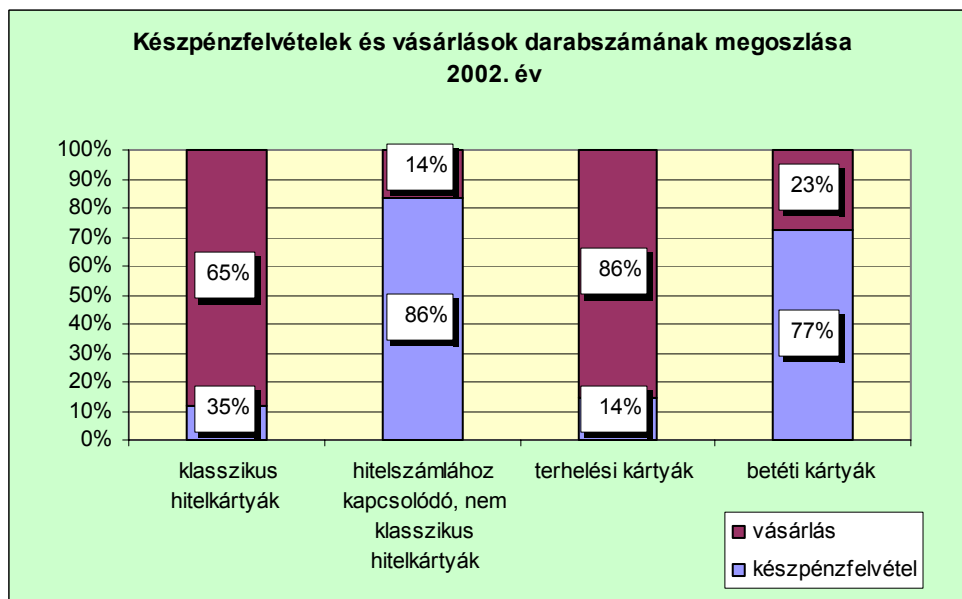
3.2. A magyar kibocsátású kártyákkal lebonyolított hazai és külföldi forgalom (kibocsátói forgalom)

A magyar kártyabirtokosok az elmúlt év során, itthon és külföldön, összesen 142 millió alkalommal (18%-os növekedés) használták kártyáikat készpénz felvételére és vásárlásra, értékben ez 3 395 milliárd forintot (25%-os növekedés) jelent. Az elmúlt három év adatainak alakulása látható a következő ábrán.

A kártyahasznált gyakorisága évek óta nem változik, havonta két művelet.

A készpénzfelvételi vásárlási műveletek egymáshoz viszonyított aránya az egyes kártyafajták használata esetén nem változott az elmúlt évhez képest, megoszlását a következő ábra mutatja.

Jól látható, hogy azoknál a konstrukcióknál, ahol a készpénzfelvétel esetén jelentős kamatot vagy kiemelkedően magas tranzakciós díjat kell fizetni, a költségmentes fizetés pedig (a számlázási periódus végéig) kamatmentes hitel terhére történik, az ügyfelek a fizetést részesítik előnyben. A betéti kártyáknál, ahol szintén díjmentes a vásárlás ellenértékének a kifizetése, a készpénzfelvétel után azonban díjat kell fizetni (mértékét tekintve jóval alacsonyabb, mint a hitel és terhelési kártyák esetén felszámított kamat vagy díj), még mindig igen jelentős ez utóbbi művelet túlsúlya. A kamat és díjstruktúrára kívül befolyásolja még a megoszlási arányt a kártyákat jellemzően használó ügyfélkör összetétele. A betéti kártyákat használó ügyfelek között valószínűsíthetően még mindig sok az úgynevezett "kényszer" kártyabirtokos,

vagyis azok, akik csak azért kényszerülnek kártyát igényelni, hogy hozzájussanak a fizetésükhöz, amelyet havi egy-két alkalommal készpénzben felvesznek.

Amennyiben a fenti arányokat a co-branded kártyáknál vizsgáljuk (ezek lehetnek áruhitelhez kapcsolódó vagy betéti konstrukciók), amelyek használatához vásárlás esetén plussz kedvezmények is kapcsolódnak, meglepően magas, 46% a készpénzfelvételi műveletek aránya, ez mindössze 2%-kal alacsonyabb, mint a megelőző évben volt. Ennek oka például az lehet, hogy a tapasztalatok szerint a diákhitel igénybevételéhez kapcsolódó kártyákat a diákok zöme - az egyes kereskedők és szolgáltatók által nyújtott kedvezmények ellenére - a hitelhez való hozzáférésre használja, és készpénzben felveszi a teljes összeget.

A business kártyák esetében a készpénzfelvételek aránya meghaladja a vásárlási műveletekét, 56%-ot tett ki mind az elmúlt, mind az azt megelőző évben. Ennek oka az ilyen típusú kártyákat használó ügyfélkör összetételében keresendő. A kártyák egy része ugyanis kifejezetten az üzletemberek részére kibocsátott, üzleti jellegű kiadásaik fedezését szolgáló, nemzetközi használatú, általában arany vagy ezüst kártya. Ezeket a kártyákat tipikusan áru és szolgáltatás ellenértékének a rendezésére használják birtokosaik. Vannak azonban olyan korlátozott funkciójú, kizárólag belföldön használható üzleti kártyák, amelyeknél a kibocsátó célja elsődlegesen a készpénzfelvételi forgalom bankfiókokból történő "kiterelése" volt, ezeket a kártyákat elsősorban a kisvállalkozók használják, jellemzően napi üzletmenetük menedzseléséhez szükséges készpénz felvételére.

Az elmúlt évben először kértünk adatokat arra vonatkozóan, hogy az ügyfelek milyen mértékben használják bankkártyáikat postai, telefoni és internetes megrendelések ellenértékének a kiegyenlítésére. Egyelőre elhanyagolható az arány, ugyanis mindössze 107 ezer alkalommal 1,2 milliárd forint értékben vásároltak hazai kibocsátású kártyákkal postán, telefonon vagy interneten keresztül megrendelt árut és szolgáltatást. Nagy eltérés mutatkozik a belföldi és külföldi használat között az átlagos tranzakciós érték vonatkozásában. Míg itthoni fizetések esetén egy művelet értéke átlag 5 946 forint, külföldi megrendelés esetén ennek többszöröse 32 666 forint.

II. A nem pénzügyi intézmények által kibocsátott kártyák

A londoni kibocsátású American Express kártyák hazai forgalmazása, devizajogi korlátok miatt, 2001. december 31-én megszűnt. A Kereskedelmi és Hitelbank és az American Express között megkötött, az Amex védjeggyel ellátott kártyák hazai kibocsátására és elfogadására vonatkozó szerződés az elmúlt évben szintén felbontásra került. A 2002-es év közepétől, az újonnan alapuló American Express Magyarországi Pénzügyi Szolgáltató Rt. kezdte el az Amex kártyák hazai kibocsátását. Mint pénzügyi intézmény, eredményei az anyag II. pontjának részét képezik, így tehát egyetlen olyan konstrukció maradt, amelynek kibocsátója nem pénzügyi intézmény, ez az üzemanyag kártya.

Üzemanyag kártyák

Hazánkban hét üzemanyag társaság, az Agip, Aral, Esso, Mol, Omv, Shell és a Total bocsát ki, kizárólag üzemanyag vásárlására alkalmas benzinkártyát. Az elmúlt év végén 399 ezer ilyen kártya volt forgalomban, amellyel 12 millió vásárlást bonyolítottak le itthoni és külföldi benzinkutaknál a kártyabirtokosok, összesen 151 milliárd forint értékben. A megelőző évhez képest gyakorlatilag nem emelkedett sem a kártyák száma (1%) sem pedig a velük lebonyolított forgalom értéke (3%), a kártyahasználat gyakorisága sem változott, átlag 2,5 művelet havonta. A külföldiek hazánkban 2 milliárd forint értékben vásároltak üzemanyagot az Esso, Omv, Shell és Total kutaknál.

A hazai benzinkutaknál 1 405 POS terminál és 579 imprinter biztosítja a kártyaelfogadást. Az Esso, az Omv és a Shell kártyáival külföldön is lehet üzemanyagot vásárolni.

Továbbra is csak két üzemanyag társaság bocsát ki privát kártyákat, elsősorban vállalatokból és intézményekből áll az ügyfélkör.

Bankkártyák száma kártyafajtánkénti bontásban

2002. december 31.

		összesen	az összes kártyából				
			debit	credit	business	co-branded	virtuális
		darab	darab	darab	darab	darab	darab
Europay	EC/MC Standard	720 640	370 095	350 545	33 295	26 120	20 658
	EC/MC Arany	17 244	12 260	4 915	1 653	0	558
	EC/MC Ezüst	12 699	12 691	0	12 699	0	0
	Cirrus/Maestro	2 361 819	2 361 819	0	7 025	107 728	0
	Cirrus	35 106	35 106	0	0	0	0
	Maestro	212 283	212 283	0	10 126	15 001	0
Europay összesen		3 359 791	3 004 254	355 460	64 798	148 849	21 216
Visa	Classic	251 814	153 705	98 109	4	68 377	1 140
	Business	18 068	17 355	700	18 068	0	0
	Electron	1 748 207	1 747 476	731	10 768	104 176	0
	Gold	17 210	5 225	11 977	1 646	3 609	0
Visa összesen		2 035 299	1 923 761	111 517	30 486	176 162	1 140
Diners		3 389	0	0	310	994	0
Diners összesen		3 389	0	0	310	994	0
AMEX		1 787	0	0	1 787	0	0
AMEX összesen		1 787	0	0	1 787	0	0
saját védjegy	ATM kártya	10 292	10 292	0	7 602	0	0
	Kp.felvételi+vásárlási kártya	90 689	87 079	3 610	43 223	3 610	0
	Vásárlási kártya	170 996	0	170 996	0	51 877	0
saját védjegy összesen		271 977	97 371	174 606	50 825	55 487	0
Összesen		5 672 243	5 025 386	641 583	148 206	381 492	22 356

ATM-ek és kártyát elfogadó bankfiókok területi megoszlása Magyarországon

2002. december 31.

	Megye		Ebből megyeszékhely	
	ATM-ek száma	Bankfiókok száma	ATM-ek száma	Bankfiókok száma
Budapest	833	291		
Baranya megye, Pécs	114	68	63	23
Bács-Kiskun megye, Kecskemét	113	114	46	22
Békés megye, Békéscsaba	83	57	27	14
BAZ megye, Miskolc	120	83	61	24
Csongrád megye, Szeged	100	82	56	24
Fejér megye, Székesfehérvár	106	59	53	17
Győr-Moson-Sopron megye, Győr	141	103	57	27
Hajdú-Bihar megye, Debrecen	113	69	69	21
Heves megye, Eger	73	76	28	15
Jász-Nagykun-Szolnok megye, Szolnok	85	80	34	12
Komárom megye, Tatabánya	78	68	26	11
Nógrád megye, Salgótarján	42	40	21	8
Pest megye (Budapest nélkül!)	214	153		
Somogy megye, Kaposvár	104	74	32	14
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye, Nyíregyháza	97	51	42	15
Tolna megye, Szekszárd	55	40	20	8
Vas megye, Szombathely	85	49	42	16
Veszprém megye, Veszprém	96	79	33	18
Zala megye, Zalaegerszeg	90	46	30	12
Összesen	2 742	1 682	740	301

Kereskedői elfogadóhelyek és kártyafajtánkénti megoszlásuk**2002. december 31.**

	Fizikai elfogadóhelyek száma	Virtuális elfogadóhelyek száma	
		Telefon / postai elfogadás	Internetes elfogadás
Nemzetközi logós kártyákat elfogadó helyek			
Visa	17 060	386	254
Europay	17 125	386	254
Diners	4 577	0	0
AMEX	8 550	217	8
JCB	9 129	217	8
Saját logós kártyákat elfogadó helyek			
Aura	1 014	0	0
Bankpont	7 087	167	118
Bricostore	5	0	0
Cora	6	0	0
Takarékkártya	155	0	0

Készpénzfelvételi és kereskedői elfogadóhelyeken üzemelő berendezések**2002. december 31.**

Készpénzfelvételi POS berendezések száma	Kereskedői elfogadóhelyeken üzemelő POS berendezések száma		Kereskedői elfogadóhelyeken üzemelő imprinterek száma			
			Kizárólag imprinteren alapuló elfogadás		Back-up megoldásként POS mellett	
	"0" floor limittel működő berendezések	"0<" floor limittel működő berendezések	"0" floor limittel működő berendezések	"0<" floor limittel működő berendezések	"0" floor limittel működő berendezések	"0<" floor limittel működő berendezések
8 969	23 095	14	728	278	4 599	0

Magyarországi kártyaforgalom kártyafajtánkénti bontásban

2002. év

	Készpénzfelvétel		Kereskedői forgalom		Összesen	
	Műveletek száma darab	Műveletek értéke Milliő forint	Műveletek száma darab	Műveletek értéke Milliő forint	Műveletek száma darab	Műveletek értéke Milliő forint
Hazai kibocsátású kártyákkal lebonyolított forgalom						
Europay	63 038 023	1 892 957	23 146 047	181 817	86 184 070	2 074 774
Visa	35 532 043	926 629	15 906 963	127 292	51 439 006	1 053 921
Diners	6 930	512	22 931	537	29 861	1 049
AMEX	1 886	40	9 496	210	11 382	250
sajátlogós	1 756 493	196 100	271 466	6 532	2 027 959	202 632
Összesen	100 335 375	3 016 238	39 356 903	316 388	139 692 278	3 332 626
Külföldi kibocsátású kártyákkal lebonyolított forgalom						
Europay	1 761 295	68 915	1 291 543	27 009	3 052 838	95 924
Visa	684 290	27 664	1 758 498	41 679	2 442 788	69 343
Diners	2 196	261	40 001	1 667	42 197	1 928
AMEX	11 219	659	149 953	7 216	161 172	7 875
JCB	0	0	3 492	133	3 492	133
Összesen	2 459 000	97 499	3 243 487	77 704	5 702 487	175 203
Magyarországi kártyaforgalom összesen	102 794 375	3 113 737	42 600 390	394 092	145 394 765	3 507 829

Magyarországi kártyaforgalom ATM és POS és nem elektronikus műveletek bontásban

2002. év

	Készpénzfelvételi forgalom megoszlása						Készpénzfelvétel összesen		Vásárlási forgalom megoszlása						Vásárlás összesen		Eladói forgalom összesen	
	ATM berendezésen		POS berendezésen		Nem elektronikus felvétel				POS berendezésen		imprinteren		ATM berendezésen					
	darab	Millió Ft	darab	Millió Ft	darab	Millió Ft	darab	Millió Ft	darab	Millió Ft	darab	Millió Ft	darab	Millió Ft	darab	Millió Ft	darab	Millió Ft
Hazai kibocsátású kártyával Magyarországon	93 328 003	2 108 532	7 001 161	901 997	4 370	5 026	100 333 534	3 015 555	41 550 534	349 071	158 929	2 706	3 992 891	12 613	45 702 354	364 390	146 035 888	3 379 945
Külföldi kibocsátású kártyával Magyarországon	2 418 410	93 712	36 386	3 011	4 204	776	2 459 000	97 499	3 060 078	75 861	163 842	1 703	19 567	140	3 243 487	77 704	5 702 487	175 203
Összesen	95 746 413	2 202 244	7 037 547	905 008	8 574	5 802	102 792 534	3 113 054	44 610 612	424 932	322 771	4 409	4 012 458	12 753	48 945 841	442 094	151 738 375	3 555 148

Magyar kibocsátású kártyákkal külföldön lebonyolított forgalom**2002. év**

	Készpénzfelvétel		Kereskedői forgalom		Összesen	
	Műveletek száma darab	Műveletek értéke Milliő forint	Műveletek száma darab	Műveletek értéke Milliő forint	Műveletek száma darab	Műveletek értéke Milliő forint
Europay	358 664	14 800	806 259	15 870	1 164 923	30 670
Visa	296 044	11 595	823 732	18 903	1 119 776	30 498
Diners	215	11	10 174	410	10 389	421
AMEX	134	3	10 867	433	11 001	436
Összesen	655 057	26 409	1 651 032	35 616	2 306 089	62 025

Bankkártya kibocsátás és forgalom adatai credit, debit és charge kártya bontásban

2002. év

		Kibocsátott kártyák száma	Készpénzfelvétel		Kereskedői forgalom		Összesen	
			Műveletek száma darab	Műveletek értéke Millió forint	Műveletek száma darab	Műveletek értéke Millió forint	Műveletek száma darab	Műveletek értéke Millió forint
Europay	credit	355 460	2 058 219	38 574	1 170 057	11 131	3 228 276	49 705
	debit	3 004 254	61 338 066	1 869 172	22 777 547	186 453	84 115 613	2 055 625
	charge	77	402	11	4 702	103	5 104	114
Visa	credit	111 517	289 847	6 406	2 061 050	23 160	2 350 897	29 566
	debit	1 923 761	35 538 202	931 817	14 669 058	123 021	50 207 260	1 054 838
	charge	21	38	1	587	14	625	15
Diners	charge	3 389	7 145	523	33 105	947	40 250	1 470
AMEX	charge	1 787	2 020	43	20 363	643	22 383	686
sajátlogós	credit	174 606	864	8	50 484	2 491	51 348	2 499
	debit	97 371	1 755 629	196 092	220 982	4 041	1 976 611	200 133
Összesen	credit	641 583	2 348 930	44 988	3 281 591	36 782	5 630 521	81 770
	debit	5 025 386	98 631 897	2 997 081	37 667 587	313 515	136 299 484	3 310 596
	charge	5 274	9 605	578	58 757	1 707	68 362	2 285